

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57 IR
60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 59¹ IR
59² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. IV skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„IV SKYRIUS

**NELEGALUS DARBAS, NEDEKLARUOTAS DARBAS, NEDEKLARUOTA
SAVARANKIŠKA VEIKLA, UŽSIENIEČIŲ ĮDARBINIMO TVARKOS IR
STATYBININKŲ SAUGOS TAPATYBĖS IDENTIFIKAVIMO PAŽEIDIMAI“.**

2 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

**„55 straipsnis. Institucijos, vykdančios nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo,
nedeklaruotos savarankiškos veiklos ir Lietuvos Respublikos
statybos įstatyme nustatytų statybininkų saugos tapatybės
identifikavimo reikalavimų kontrolę**

1. Nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos prevenciją vykdo, patikrinimus, grindžiamus rizikos vertinimu, atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir policija, vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

2. Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybininkų saugos tapatybės identifikavimo reikalavimų patikrinimus, grindžiamus rizikos vertinimu, atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, policija ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija), vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir naudodamosi Statybininkų saugos tapatybės informacine sistema.“

3 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 56 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) darbo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu saugo šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų dokumentų kopijas ir pateikia jas Valstybinei darbo inspekcijai, Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos

departamentas) ar kitai šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodytai institucijai jų reikalavimu.“

2. Pakeisti 56 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija, nustatčiusi, kad darbdavys padarė šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą, neatsižvelgdama į formalią nelegaliai dirbančio ir (ar) nelegalų darbą leidusio dirbti asmens veiklos išraišką:

1) jeigu darbo santykiai nėra pasibaigę, įpareigoja darbdavį sudaryti su nelegaliai dirbusiu asmeniu darbo sutartį raštu ir pranešti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinei įstaigai, kad darbo sutartis sudaryta ir darbuotojas priimtas į darbą;

2) įpareigoja darbdavį sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui sulygtą atlyginimą už darbą, išskyrus atvejį, kai šis atlyginimas buvo sumokėtas;

3) šio įstatymo nustatyta tvarka skiria baudą darbdaviui nuo 868 iki 2 896 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį. Tokie patys veiksmai, padaryti darbdavio, jau bausto už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, užtraukia baudą darbdaviui nuo 2 896 iki 5 792 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį.“

3. Pakeisti 56 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija, nustatčiusi, kad darbdavys padarė šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą pažeidimą, neatsižvelgdama į formalią nelegaliai dirbančio ir (ar) nelegalų darbą leidusio dirbti asmens veiklos išraišką:

1) įpareigoja darbdavį nutraukti darbo santykius su nelegaliai dirbančiu asmeniu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo;

2) įpareigoja darbdavį sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui sulygtą atlyginimą už darbą, išskyrus atvejį, kai šis atlyginimas jau buvo sumokėtas;

3) įpareigoja darbdavį sumokėti visas šioje dalyje numatytų sumų pervedimo į šalį, į kurią grįžo ar buvo grąžintas trečiosios šalies pilietis, išlaidas ir trečiosios šalies piliečio grąžinimo išlaidas;

4) šio įstatymo nustatyta tvarka skiria baudą darbdaviui nuo 868 iki 2 896 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį. Tokie patys veiksmai, padaryti darbdavio, jau bausto už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, užtraukia baudą darbdaviui nuo 2 896 iki 5 792 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį;

5) perduoda informaciją apie nelegaliai dirbantį ar dirbusį asmenį Migracijos departamentui.“

4. Pakeisti 56 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu darbdavys, nelegaliai įdarbinęs trečiosios šalies pilietį dirbti tam tikro darbo, yra subrangovas, tiesioginis jo rangovas yra subsidiariai atsakingas už šio straipsnio 5 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų piniginių įpareigojimų įvykdymą, išskyrus atvejį, kai jis raštu iš subrangovo pareikalavo pateikti trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo dokumentus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, ir ėmėsi priemonių jų teisingumui patikrinti. Jeigu rangovas ar kiti subrangovai žinojo apie tai, kad darbdavys yra nelegaliai įdarbinęs trečiosios šalies pilietį, jie taip pat yra subsidiariai atsakingi už šio straipsnio 5 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų piniginių įpareigojimų įvykdymą. Subsidiari rangovo ar kitų subrangovų atsakomybė reiškia tai, kad tiek šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija, tiek nelegaliai dirbęs trečiosios šalies pilietis turi teisę nukreipti savo piniginių reikalavimą į juos ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai suėjo jų piniginių reikalavimo darbdaviui terminas, tačiau darbdavys jų piniginių reikalavimo nepatenkino arba patenkino neviseškai. Šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija taip pat skiria baudą rangovui nuo 868 iki 2 896 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį trečiosios šalies pilietį, išskyrus atvejį, kai rangovas raštu iš subrangovo pareikalavo pateikti trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo dokumentus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, ir ėmėsi priemonių jų teisingumui patikrinti. Tokie patys veiksmai, padaryti rangovo, jau bausto už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, užtraukia baudą rangovui nuo 2 896 iki 5 792 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį trečiosios šalies pilietį.“

5. Pakeisti 56 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte, 5 dalies 2 ir 3 punktuose ir 8 dalyje nurodytais atvejais laikoma, kad nelegalaus darbo santykiai tęsiasi 3 mėnesius iki nelegalaus darbo fakto nustatymo dienos, o darbuotojui mokama nelegalaus darbo fakto nustatymo dieną galiojanti Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga. Ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija ar darbuotojas įrodo didesnio darbo užmokesčio mokėjimą arba darbdavys, pripažindamas nelegalų darbą, įrodo trumpesnę nelegalaus darbo laikotarpį.“

4 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) darbo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu nesaugo šio įstatymo 56 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų dokumentų kopijų ir (ar) nepateikia jų Valstybinei darbo inspekcijai, Migracijos departamentui ar kitoms šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms jų reikalavimu;“.

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 59¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 59¹ straipsniu:

„59¹ straipsnis. Savarankiškai dirbančio asmens, vykdančio individualią veiklą, statybininkų saugos tapatybės identifikavimo reikalavimų pažeidimas

Statybininkų saugos tapatybės identifikavimo reikalavimų pažeidimu laikoma savarankiškai dirbančio asmens veikla, atitinkanti statybos srityje vykdomos individualios veiklos požymius, tačiau asmuo ją vykdo:

- 1) neturėdamas statybininko saugos tapatybės identifikavimo kodo;
- 2) turėdamas statybininko saugos tapatybės identifikavimo kodą, tačiau nepateikęs Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui Statybininkų tapatybės informacinės sistemos nuostatuose nustatytų duomenų.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 59² straipsniu

Papildyti Įstatymą 59² straipsniu:

„59² straipsnis. Juridinio asmens atsakomybė už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybininkų saugos tapatybės identifikavimo reikalavimų nevykdymą

1. Už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybininkų saugos tapatybės identifikavimo reikalavimų pažeidimą skiriama bauda nuo 800 iki 1 200 eurų juridiniam asmeniui – darbdaviui už kiekvieną darbuotoją.

2. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens – darbdavio, bausto bauda už šio straipsnio 1 dalyje nustatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo 5 000 iki 7 000 eurų už kiekvieną darbuotoją.

3. Už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybininkų saugos tapatybės identifikavimo reikalavimų pažeidimą dėl statybininko saugos tapatybės identifikavimo kodo identifikavimo priemonių siekiant identifiкуoti asmenis, kurie statybvietėje atlieka ne su statybos darbais susijusią veiklą, skiriama bauda nuo 2 000 Eur iki 5 000 Eur juridiniam asmeniui – rangovui ir statytojui (užsakovui), statybą vykdančiam ūkio ar rangos būdu.

4. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens – rangovo ir statytojo (užsakovo), statybą vykdančio ūkio ar rangos būdu, bausto bauda už šio straipsnio 3 dalyje nustatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo 5 000 Eur iki 7 000 Eur.“

7 straipsnis. Įstatymo 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 60 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„60 straipsnis. Baudos skyrimas

1. Šio įstatymo 56 straipsnyje numatytų pažeidimų bylas nagrinėja ir baudas skiria šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos. Šio įstatymo 59² straipsnio bylas nagrinėja ir baudas skiria Valstybinė darbo inspekcija ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija. Šio įstatymo 57 ir 58 straipsniuose numatytų pažeidimų bylas nagrinėja ir baudas skiria Valstybinė darbo inspekcija. Šie pažeidimai tiriami, pažeidimų protokolai surašomi ir bylos nagrinėjamos *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu.

2. Šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija, skirdama šio įstatymo 56, 57 ir 58 straipsniuose numatytą baudą, jos dydį nustato pagal baudos minimumo ir maksimumo vidurkį, atsižvelgdama į tai, ar yra darbdavio – juridinio ar fizinio asmens – atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, baudos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, baudos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimalaus dydžio. Jei yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama, atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuotas. Bauda išieškoma į valstybės biudžetą. Šios dalies nuostatos taikomos ir Valstybinei darbo inspekcijai, ir Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai, skiriant šio įstatymo 59² straipsnyje numatytą baudą.

3. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad asmuo, padaręs pažeidimą, užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, iki pažeidimo tyrimo pradžios pažeidimą nutraukė, pripažino padaręs pažeidimą, padėjo įgaliotiems pareigūnams atlikti pažeidimo tyrimą, geranoriškai atlygino žalą, taip pat labai sunki juridinio asmens finansinė padėtis.

4. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad asmuo trukdė atlikti pažeidimo tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą, nepaisydamas šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų įgaliotų pareigūnų įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus.

5. Šio įstatymo 56, 57, 58 ir 59² straipsniuose numatytos baudos gali būti skiriamos ne vėliau kaip per 2 metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per 2 metus nuo jo paaikšėjimo dienos.

6. Baudos skyrimas gali būti ginčijamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2021 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas